

MITTEILUNGEN

DER K. u. K. WARENVERKEHRSZENTRALE
FÜR DAS ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE OKKUPATIONSGBIET.

WIADOMOŚCI

C. i K. ZARZĄDU OBROTU TOWAROWEGO
DLA AUSTRYACKO-WĘGIERSKIEGO OBSZARU OKUPACYJNEGO.

Telegramme: Warenver-
kehrszentrale Krakau.
Fernsprechnummer: 3582

Erscheint zweimal monatlich als Beilage der Amtblätter im Okkupationsgebiet.
Wychodzi dwa razy miesięcznie jako dodatek do Dzienników urzędowych obszaru okupacyjnego.

Telegramy: Zarząd obrotu
towarowego Kraków.
Telefon Nr. 3582.

Krakau 1. Mai 1916.

N° 13.

Kraków 1. Maja 1916.

Die k. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau besorgt das Inkasso der Forderungen von österreichischen und ungarischen Gläubigern im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

C. i k. Zarząd obrotu towarowego w Krakowie podejmuje się ściągania wierzytelności austriacko-węgierskich na c. i k. obszarach okupowanych Królestwa Polskiego.

Postwesen.

Telegrammbestellgebühren. Ab 10. April 1916 wird im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen für die Zustellung eines Privattelegrammes im Standorte des Telegraphenamtes eingehoben: bei Tag 10 h und in der Nacht 20 h. Nachtzeit: 10 Uhr abends — 6 Uhr früh. (Verordnung A. O. K. vom 24. Februar 1916.)

Eröffnung neuer Postämter. In Grubieszów und Tomaszów wurden Etappenpostämter I. Kl. für den privaten Post- und Telegraphenverkehr eröffnet. Das bereits bestehende Etappenpostamt I. Kl. in Cholm wurde auch dem Privattelegrammverkehr übergeben.

Sprawy pocztowe.

Należytości za doręczanie telegramów. Za doręczenie telegramu prywatnego w siedzibie urzędu telegraficznego pobiera się w c. i k. obszarach zajętych od 10. kwietnia 1916 r.: w dzień 10 h., zaś w nocy 20 h. Jako porę nocną ustanawia się czas od godz. 10 wieczorem do godz. 6 rano. (Rozp. N. K. A. z 24. lutego 1916.)

Otwarcie nowych urzędów pocztowych. W Hrubieszowie i Tomaszowie otwarto dla prywatnego ruchu pocztowego pocztowe urzędy etapowe I. klasy. Równocześnie otwarto istniejący już urząd pocztowy w Chełmie I. kl. także i dla telegramów prywatnych.

Ausfuhr von Arzneiwaren nach dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Ausfuhransuchen für Arzneiwaren (Apothekerartikel) sind von nun an in sieben Ausfertigungen (Parien) aus dem gesamten Okkupationsgebiete in Polen bei der k. u. k. Warenverkehrszentrale in Krakau, Długa 1, einzureichen. — Im Ansuchen muss der inländische Lieferant bereits genannt sein.

Als Lieferanten kommen jene Grossdrogenfirmen Oesterreich-Ungarns in Betracht, welche sich jeweils zur Beurteilung der Zulässigkeit der Ausfuhr der vorge-schriebenen Kontrolle unterziehen.

Zum Bezuge im Okkupationsgebiete werden ausschliesslich Apotheker zugelassen; Drogisten sind ausgeschlossen.

Der österreichische Lieferant hat in jedem Falle auf eigene Kosten um Anordnung einer amtlichen Inter-

Przywóz środków leczniczych z Monarchii do Królestwa Polskiego.

Podania z obszarów zajętych Królestwa Polskiego o zezwolenie na przywóz towarów leczniczych (artykułów aptekarskich) mają być odtąd wnoszone jedynie do c. i k. Zarządu obrotu towarowego w Krakowie, Długa 1 i to w 7 wygotowaniach (egzemplarzach). W podaniu ma być wymienionym dostawca w Monarchii.

Dostawcami mogą być wielkie droguerye w Monarchii austr.-węg., które się każdej chwili poddają kontroli dla oceny dopuszczalności wywozu przepisanej.

Odbiorcami w obszarach zajętych mogą być wyłącznie aptekarze — drogiści są wykluczeni.

Dostawca w Monarchii winien w każdym poszczególnym przypadku domagać się w dotyczącym Urzędzie cłowym o zarządzenie na jego koszt urzędowej interwen-

vention bei der Verpackung beim zuständigen Hauptzollamte anzusuchen, da ohne diesbezügliche Bestätigung die Sendung nicht austreten darf.

Die Ausfuhrzertifikate werden dem Inhaber von der zuständigen k. u. k. Auskunftsstelle jeweils nach Erledigung ausgestellt und übersandt werden.

Die Ausfuhransuchen sind von den Interessenten rechtzeitig einzubringen, da nachträgliche Urgezen als zwecklos nicht berücksichtigt werden können.

Alle Ansuchen um Ein- und Ausfuhrbewilligungen sind gestempelt (Stempelmärken des M. G. G.) einzureichen.

Eisenbahnwesen.

K. u. k. Heeresbahn Nord. Die k. u. k. Heeresbahn im nördlichen k. u. k. Okkupationsgebiet führt ab 1. April l. J. die Benennung „K. u. k. Heeresbahn Nord“.

Frachtenkreditierung auf den Linien der k. u. k. Heeresbahn Nord. Für den Amtsbereich des Kommandos der k. u. k. Heeresbahn Nord wurde zwecks Erleichterung der gegenseitigen Abrechnung mit den Parteien die Frachtenkreditierung eingeführt. Die für die Durchführung der Frachtenkreditierung geltenden Normativbedingungen liegen in der k. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa 1, zur Einsicht der Interessenten auf.

Ergänzung des Gütertarifes auf den deutschen Militäreisenbahnen (auch Wien—Warschauer Bahn). Mit Gültigkeit ab 1. Mai l. J. wird auf den deutschen Militäreisenbahnen im besetzten russisch-polnischen Gebiete neben der bisherigen Frachtberechnung für Wagenladungen auch die bis zu 5000 Kg. eingeführt. In die diesbezüglichen Aenderungen und Ergänzungen zum Gütertarif können die Interessenten bei der k. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długagasse 1, Einsicht nehmen.

Kartoffelabschub aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete.

Aus dem Kriegspressequartier wird gemeldet: Mit Erlass des Armeoberkommandos Nr. 27273/p. vom 18. März d. J. wurde der Einkauf und Transport der Kartoffelüberschüsse Russisch-Polens zwischen der k. u. k. Verwaltung in Polen einerseits und dem Ministerium des Innern andererseits geregelt. Ausführende Organe sind seitens der Militärverwaltung für das Generalgouvernement Lublin sowie für den Armee-etappenbereich die k. u. k. Warenverkehrszentrale in Krakau, für das Ministerium des Innern seine legitimierte Einkaufsstelle („Miles“). Zum Zwecke der Organisation dieses Abschubes wurden 130 Abschubstellen im gesamten Gebiete der Militärverwaltung ins Leben gerufen. Weiters wurde ein Abschubprogramm aufgestellt, das alle Stellen enthält, an welche Kartoffeln aus dem Okkupationsgebiete nach dem Hinterland abzuschieben sind.

An jeder Abschubstelle fungiert ein Organ des betreffenden Kreiskommandos als Uebernahme- und Kontrollorgan. Der Kartoffeleinkauf erfolgt freihändig und gegen sofortige Barzahlung durch die im Bereiche jeder Abschubstelle fungierenden Organe der „Miles“ zu festgesetzten Mindest- und Höchstpreisen. Der Abschub selbst erfolgt durch Instradierung seitens der Feldtransportleitung mittels vorgedruckter

cyi przy zapakowaniu — gdyż bez tego rodzaju poświadczenia przesyłka przez granicę przejść nie może.

Wymagane certyfikaty wywozowe będzie c. i k. właściwy Urząd wywiadowczy za każdym razem po załatwieniu wystawiał i przysyłał posiadaczowi.

Interesenci winni swe podania o zezwolenie na wywóz z Monarchii wnieść na czasie, gdyż późniejsze urgensy jako zbytne nie będą uwzględniane.

Wszelkie próśby o pozwolenie wywozu i przywozu muszą być zaopatrzone w znaczki stemplowe Wojsk. Gen. Gubern.

Kolejnictwo.

C. i k. Kolej wojskowa północna. C. i k. kolej wojskowa w północnych c. i k. obszarach zajętych otrzymała z dniem 1 kwietnia b. r. nazwę „C. i k. Kolej wojskowa północna“.

Kredytowanie należności przewozowych na liniach c. i k. kolei wojskowej północnej. W obrębie komendy c. i k. kolei wojskowej północnej zaprowadzonym zostało kredytowanie należności przewozowych a to celem ułatwienia wzajemnych obliczeń ze stronami. Warunki pod jakimi następuje kredytowanie tych należności mogą interesenci przeglądać w c. i k. Zarządzie obrotu towarowego w Krakowie, Długa 1.

Uzupełnienie taryfy przewozowej na niemieckich kolejach wojskowych i na kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Na niemieckich kolejach wojskowych w obrębie obszarów zajętych Królestwa Polskiego wprowadzono z dniem 1 maja br. oprócz dotychczasowej należności przewozowej za przesyłki wagonowe, także należności przewozowe za przesyłki wagonowe do 5.000 kg. Odnośne zmiany i uzupełnienia taryfy przewozowej mogą interesenci przeglądać w lokalu c. i k. Zarządu obrotu towarowego.

Wywóz ziemniaków z c. i k. obszarów zajętych.

Z wojennej kwatery prasowej donoszą. Rozporządzenie Najwyższej Wojskowej Komendy Nr. 27.273/p z 18 marca br. uregulowało między c. i k. Zarządem Królestwa a Ministerstwem spraw wewnętrznych zakupno i przewóz nadwyżek ziemniaków w Królestwie Polskiem. C. i k. Zarząd obrotu towarowego w Krakowie jest organem wykonawczym Zarządu wojskowego na całym obszarze Jeneralnego Gubernatorstwa w Lublinie i obszarze etapowym c. i k. armii, — organem zaś Ministerstwa spraw wewnętrznych jest upoważniony przezeń zakład zakupna („Miles“). W celach organizacji wywozu ustanowiono na całym obszarze zajętym 130 miejsc odsyłkowych, wypracowano system wywozowy obejmujący wszystkie miejscowości do których należy zwozić przeznaczone dla państwa ziemniaki z obszarów zajętych. — Miejsca odbiorcze i odsyłkowe są sobie wzajemnie wedle klucza przydzielone. W każdym miejscu odsyłkowym urzęduje funkcyonaryusz komendy obwodowej jako organ przejmujący i nadzorczy. — Zakupno ziemniaków wedle ustanowionych cen minimalnych i maksymalnych uskutecznia w obrębie każdego miejsca wysyłkowego funkcyonaryusz „Milesa“ z wolnej ręki, za gotówkę. Wy-

Militär-, bezw. Zivilfrachtbriefe. Diese Neuregelung der Kartoffelabfuhr hat mit Anfang April tatsächlich eingesetzt und lässt sich konstatieren, dass sich die Aktion in günstiger Weise entwickelt. Die Organisation des Abschlusses bei den Kreiskommanden wurde durch den Wirtschaftsausschuss des Militärgeneralgouvernements, bezw. im Armeebereiche durch die Quartiermeisterabteilungen der Armeekommanden durchgeführt. Sobald der jetzt im Zuge befindliche Anbau vorüber ist, werden die zum Abschub gelangenden Mengen, die heute bereits etwa 100 Waggons täglich betragen, auf das Doppelte und noch darüber hinaus steigen. Ebenso ermöglicht der günstige Wasserstand der Weichsel, den Abschub von Kartoffeln im grossem Ausmasse auf dem Wasserwege durchzuführen.

syłkę ziemniaków przeprowadza kierownictwo przewozów polowych przez załadowanie ich za wojskowymi lub cywilnymi listami przewozowymi. Uregulowany w ten sposób wywóz ziemniaków rozpoczął się z początkiem kwietnia b. r. i rozwija się pomyślnie. Organizację wywozu w komendach obwodowych przeprowadził Wydział gospodarczy Jeneralnego Gubernatorstwa, zaś w obszarach etapowych Oddziały kwaterunkowe odnoszących komend. — Skoro tylko minie okres organizacyjny, wówczas liczba wywożonych dziennie wagonów wynosząca obecnie około 100, z łatwością się podwoi. Korzystny również stan wody na Wiśle umożliwia wywóz znacznych ilości ziemniaków drogą wodną.

**Die k. u. k. Auskunftstelle
Krakau hat ihre Amtsloka-
litäten verlegt. Neue Adresse
Haupting Nr. 19, II. St.**

**C. i k. Urząd wywiadow-
czy w Krakowie przeniósł
swe biura do domu w Rynku
Głównym Nr. 19, II. p.**

Reiseverkehr.

Reisen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete nach Deutschland. Personen, die sich aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete nach Deutschland begeben, bedürfen zum Eintritt nach Deutschland ausser dem Reisepasse noch eines besonderen Passierscheines seitens des Stellvertretenden Generalstabes der Armee in Berlin. Das Passivum wird erst nach Erhalt des Passierscheines gegeben.

Grenzverkehr zwischen dem Okkupationsgebiete und Galizien. Einwohner der unmittelbar an Galizien grenzenden Kreise des k. u. k. Militärgouvernements in Polen, welche infolge ihrer wirtschaftlichen Betätigung auf den öfteren Verkehr über die Grenze angewiesen sind, können den benachbarten galizischen Grenzbezirk übertreten, wenn sie mit einem Grenzausweise versehen sind.

Autobuslinie Lublin—Zamość. Am 10. April l. J. wurde die Autolinie Lublin—Zamość (mit den Stationen Lublin, Wierchowiska, Piaski, Fajslawice, Krasnostaw, Izbica, Stary Zamość und Zamość) dem Privatverkehr übergeben. Die Abfahrt von Lublin findet an allen geraden, von Zamość an allen ungeraden Tagen des Monates statt. Fahrtdauer zirka 5½ Stunden.

Ruch podróŜnych.

PodróŜe z obszarów okupowanych do Niemiec. Osoby udające się z c. i k. obszarów okupowanych do Niemiec, muszą prócz paszportu podróŜnego być w posiadaniu przepustki szczególnej dla wstępu do Niemiec, wystawionej przez zastępcę sztabu generalny Armii w Berlinie. Wizum paszportu otrzymać można dopiero po uzyskaniu przepustki.

Ruch graniczny między Królestwem Polskiem a Galicyą. Mieszkańcy przytykających do Galicyi obwodów c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa, zmuszeni z powodu zajęć gospodarczych do częstego przekraczania granicy, mogą się wówczas dostać do sąsiedniego powiatu galicyjskiego, jeśli są zaopatrzeni w zaświadczenie graniczne.

Połączenie automobilowe między Lublinem a Zamościem. Z dniem 10 kwietnia br. otwartym został dla osób prywatnych ruch automobilowy na linii Lublin—Zamość (ze stacyami Lublin, Wierchowiska, Piaski, Fajslawice, Krasnostaw, Izbica, Stary Zamość i Zamość). Odjazd z Lublina następuje w dniach parzystych, ze Zamościa w dniach nieparzystych każdego miesiąca — sama zaś jazda trwa około 5 i pół godzin.

Zum Parteienverkehr der k. u. k. Auskunftstellen.

In der nun bereits neunmonatigen Praxis der k. u. k. Auskunftstelle Krakau haben sich gewisse Fragen und Tatsachen ergeben, die immer wieder hervortreten und deren Besprechung sowohl für eine klaglose Amtsführung der Auskunftstellen als auch insbesondere im Interesse der Parteien zweckmässig erscheint.

An erster Stelle wäre es als sehr wünschenswert zu bezeichnen, wenn die Gesamtheit der Parteien aus dem Okkupationsgebiete sich ausnahmslos die Auffassung zu eigen machen wollte, dass die Auskunftstellen k. u. k. Militärbehörden sind und sich von Handels- und Vermittlungsstellen unterscheiden, im Verkehr mit welchen noch manches zulässig sein mag, was bei einem Amte unbedingt abgewiesen werden muss.

Dies beginnt bei der Identifizierung der Person und des Gewerbebetriebes des einzelnen Kaufmannes anlässlich seines per-

Stanowisko stron

wobec c. i k. Urzędów wywiadowczych.

W ciągu 9 miesięcy działalności Urzędu Wywiadowczego w Krakowie wylonily się pewne zagadnienia i fakta, których omówienie i rozwiązanie leży tak w interesie Urzędów wywiadowczych jak i interesentów.

Przedewszystkiem starać się trzeba o to, by całe kupiectwo Królestwa Polskiego zrozumiało, iż Urząd wywiadowczy nie jest bynajmniej prywatnem biurem handlowem lub pośredniczącem, lecz c. i k. Władzą wojskową i, że nie jedno zagadnienie, które jest dopuszczonem do rozpatrzenia w prywatnem biurze, musi być w urzędzie odrzuconem.

Ważną rzeczą jest zidentyfikowanie tak osoby jak i przemysłu danego kupca czy to na wypadek osobistego jego stawiennictwa w Urzędzie wy-

sönlichen Erscheinens bei den Auskunftstellen und in der Korrespondenz. Die Parteien sollen und müssen es in ihrem eigenen Interesse vermeiden, durch jeweils verschiedene Schreibart und Nennung ihres Namens den Eindruck erwecken zu wollen, als ob es sich um zwei verschiedene Handelsunternehmen handle, die beide mit Ausfuhrbewilligungen berücksichtigt sein wollen. Abgesehen davon, dass ein derartiges Vorgehen unlauter und strafbar ist, führt es unbedingt zu Miss-trauen gegen einen solchen Kaufmann bei den Aus-kunftstellen. Die genaue und verlässliche Register-führung bei denselben hat derartiges Verhalten noch immer aufgedeckt.

Des öfteren suchen Kaufleute ein Zertifikat auch da-durch zu erlangen, dass sie eine kontingen-tierte Ware zur Versendung bringen und erst dann um Gewährung der Aus-fuhr mit der Begründung bitten, die Aus-kunftstelle möge sie vor dem grossen Schaden des An-haltens der Ware an der Zollstation bewahren. Dass solche Pressionen ausnahmslos zurückgewiesen werden, ist selbstverständlich. Es steht ja jedem frei, sich vor Geschäftsabschluss bei der zuständigen Auskunftstelle nach der Möglichkeit der Zertifikaterteilung zu er-kundigen.

Eine andere missliebige Erscheinung ist das An-suchen um zu grosse Warenmengen, welche den Bedarf des Kaufmannes und besonders seine Kauf-kraft übersteigen. Es sollte bereits allgemein bekannt sein, dass nur jene Warenmengen zur Einfuhr nach Polen zu-gelassen werden können, die der verhältnismässigen Auf-teilung der Kontingente auf die einzelnen Kreise ent-sprechen. Es hat gar keinen Zweck, wenn ein Kaufmann Zertifikate erhält, deren Warenmengen seine Leistungs-kraft übersteigen. Denn anlässlich des Rücklangens der nicht ausgenützten Zertifikate und Berichte der Zoll-ämter über die tatsächlich ausgeführten Warenmengen, kommt dies zur Kenntnis der Auskunftstellen und be-wirkt, dass der betreffende Kaufmann bei neuerlichen Ausfuhransuchen unter Umständen gar keine Berück-sichtigung mehr finden darf.

Eine gewisse Nachlässigkeit der Kauf-leute in der Ausnützung der ihnen er-teilten Ausfuhrzertifikate zeigt sich auch in den verspäteten Ansuchen um Verlängerung der-selben. Um Fristerstreckung wäre unbedingt noch vor Ablauf des ursprünglichen Endtermines der Zertifikate zu bitten, da hierdurch eine wesentliche Mehrarbeit ver-mieden wird. Auch müssen derartige Ansuchen be-gründet sein und sie werden in Hinkunft nicht bewilligt werden, wenn deren sachlicher Grund nicht zweifellos berücksichtigenswert erscheint. Unbegründete An-suchen um Verlängerung zeigen ebenfalls, dass der be-treffende Kaufmann seine Ansprüche zu hoch gestellt hat.

Die Erlassung neuer Ausfuhrverbote bringt gewöhnlich Schwierigkeiten in der Geschäfts-abwicklung mit sich. Einzelne Kaufleute glauben die neuen Ausfuhrverbote dadurch umgehen zu können, dass sie Geschäftsabschluss vor Erlassung des Verbotes behaupten. Eine derartige Behauptung hat nur dann Wert, wenn durch Vorlage der Frachtdokumente nach-gewiesen werden kann, dass die Ware vor Erlassung des Verbotes bereits gerollt ist. Diese wenigen Fälle können Berücksichtigung finden.

Es wird noch bemerkt, dass für eine Reihe früher kontingentierter Waren Zertifi-kate derzeit nicht mehr erstellt werden können. Dies sind hauptsächlich: Pflanzenfette, fette Öle, Stärke aller Art, Fische, Fischkonserven, Fleisch-konserven, gebrannte geistige Flüssigkeiten, Kaffee, Kaffeesurrogate, Käse, Milchkonserven, Tee, Teig-waren; ferner Dachpappe, Haus- und Küchengeräte und Metallwaren.

wiadowczym czy też korespondencyi. Interesenci powin-ni i muszą w swym własnym interesie omijać wszystko, coby przez różny sposób pisania — czy też przez jakie-kolwiek przekształcenie nazwiska — mogło władzę w błąd wprowadzić, powodując udzielenie podwójnego ze-zwolenia wywozu jednej i tej samej osobie. Pominąwszy iż podobny czyn jest bezprawnym i karygodnym, to po-ciąga on nadto za sobą i ten skutek, iż Urząd następnie traci wszelkie zaufanie do danego kupca. Dokładnie zaś i rzetelnie prowadzona registratura wykryła już niejed-nokrotnie podobne nieformalności.

Również starają się kupcy o uzyskanie certyfikatu w ten sposób, iż po zakupnie i wysłaniu towa-ru zakazanego, a objętego kontyngentem chcą wymusić zezwolenie wywozu, a to z powodu rosnącego z dnia na dzień wysokiego składo-wego na stacyi celnej. Podobne presye na Urząd wy-wierane naturalnie nie są i nie będą nigdy uwzględnia-ne. Każdy interesent może bowiem przed zakupnem a zwłaszcza wysłaniem towaru zasięgnąć informacyi w od-nośnym Urzędzie wywiadowczym co do uzyskania cer-tyfikatu na żądany towar.

Nadużyciem popełnianem przez strony są także po-dania o zbyt wielkie ilości żadanego to-waru, które przewyższają tak zapotrzebowanie jak i siłę kupna danego kupca. Jest przecież wiadomem, iż tylko ta ilość towaru może być dopuszczoną do wywozu, jaka przypada na dany obwód z ogólnego udzielonego kontyngentu. Nie ma też celu uzyskanie przez kupca cer-tyfikatu, który nie zostaje przez tegoż wyzyskany, gdyż Urząd otrzymawszy z urzędów celnych spis certyfi-katów niezużytych traci zaufanie do niesumiennego ku-pca i w przyszłości pod żadnym pozorem nie będzie mógł uwzględnić jego prośby.

Pewnego rodzaju niedbałość kupca okazu-je się przy wnoszeniu podań o przedłuże-nie ważności certyfikatu. Wszelkie odnośne podania wnosić należy jeszcze przed upływem terminu z podaniem dostatecznego powodu do przedłużenia, gdyż nieumotywowane podanie wskazuje jedynie na to, iż in-teresent nie zdołał wyzyskać udzielonego mu zezwole-nia.

Ogłoszone niedawno rozporządzenie dotyczące zakazu wywozu towarów kupcy starają się omijać przez przedłożenie dokumentów udowadniają-cych zawarcie kupna towaru dopiero co zakazane-go. Tego rodzaju dokumenty spowodują przepuszczenie zakazanego towaru ale tylko wówczas, o ile interesent wykaże listem przewozowym, iż towar był już w drodze przed ogłoszeniem rozporządzenia.

W końcu zaznacza się, iż dla całego szeregu przedtem kontyngentowanych towarów jest już wykluczonym uzyskanie certy-fikatu. Do tych należą: tłuszcze roślinne, ciężkie ole-je, krochmale wszelkiego rodzaju, ryby, konserwy mię-sne, rybne i mleczne, napoje wysokokowe, kawa, cykorya, sery, herbata i keksy; następnie papa dachowa, naczynia kuchenne i domowe, wreszcie wszelkie towary metalowe.

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Beschlagnahme von Schafwolle. Die gesamte Schafwolle jeder Art wurde für die k. u. k. Militärverwaltung beschlagnahmt und jede anderweitige Verfügung des Eigentümers untersagt. Die Schafwolle wird durch die beim Militärgeneralgouvernement eingeteilten Woll-einkäufer eingebracht und gekauft, — nach Gewicht, Qualität und Schätzungspreis bescheinigt und dann laut dieser Bestätigung bei der nächsten Kreiskassa voll eingelöst. Nicht von Woll-einkäufern aufgegebene Wollsendungen können nur an Francesco Parisi, Wien-Matzleinsdorf, zu Händen der Wollübernahmskommission des k. u. k. Kriegsministeriums mit Ausschluss jedes anderen Adressaten zur Beförderung aufgegeben werden.

Versicherung. Die wechselseitige Hagelversicherungsgesellschaft „Ceres“ in Warschau errichtet auf die Dauer der Hagelsaison eine Sektion im Bereiche des M. G. G. mit dem Sitze in Lublin.

Industriellen-Verein. Es wurde dem Vereine „Towarzystwo przemysłowców Królestwa Polskiego“ (Verein der Gewerbetreibenden des Königreiches Polen) in Warschau die Errichtung einer Filiale im Bereiche des Militär-Generalgouvernements mit dem Sitze in Lublin gestattet.

Ausfuhrverbote fremder Staaten.

DEUTSCHLAND: Bergschuhnägel (Verordnung vom 26. März 1916); Steinnussknöpfe der T. Nr. 646 (Amtl. Bekanntm. vom 27. März 1916); Kork und Korkwaren der T. Nr. 635—637, wie Korkholz, Korkabfälle und Korkstopfen (Nr. 90 a, 90 b und 638 b des Stat. Warenverzeichnisses); Schleifsteine aller Art; Messinginstrumente für geodätische, trigonometrische und das Kriegsvermessungswesen betreffende Zwecke; Steinkohlenpech (Verordnung vom 2. April 1916 auf Grund der kais. Verordnung vom 31. Juli 1914).

TÜRKEI: Wachs — bis auf Widerruf (Verordnung vom 30. März 1916); Blech, Blecheimer sowie Fässer, Decken und Jutegewebe (Baggings). (Min. Beschluss vom 2. April 1916.)

DÄNEMARK: Wachs, Lederputzschmiere, Lederfettwiche, Putzpomade und Putzschmiere für Metalle sowie die zur Herstellung dieser Waren erforderlichen Rohstoffe, Paraffin, Zeresin, Terpentin, Karnaubawachs, Japanwachs und Kalbsmägen. (Verordnung des Just.-Min. vom 3. April 1916.)

NIEDERLANDE: Baumwolle in jeder Form (Beschluss vom 1. April 1916); Zinkerz und Zinkoxyd, Orangen und Mandarinen (Beschluss vom 31. März 1916).

NORWEGEN: Waltran (Rundschreiben des Depart. des Aeussern vom 23. März 1916).

SCHWEDEN: Nutzholz, unbearbeitet, behauene oder gesägte Holzwaren aus Buche; Kalihydrat und Natriumhydrat, fest oder flüssig, Kaliumkarbonat und Natriumkarbonat, kristallisiert oder kalzinert, Erdfarben, ausgenommen Kreide, gebrannt, gemahlen oder geschlemmt, trocken oder teigförmig, Bleiweiss, Zinkweiss, Zinksulfitweiss, Barytweiss, Mennige, Zinnober, Ultramarin, Kobaltfarben, Mineralfarben. („Konsul. Korresp.“ Stockholm, vom 15. April 1916.)

SCHWEIZ: Schokolade (Verordnung vom 27. März 1916); Garne in Aufmachungen jeder Art, z. B. auf Spulen, Knäueln, Strängchen und dergleichen, sofern das einzelne Stück mehr als 50 g wiegt.

Wiadomości gospodarcze z c. i k. krajów zajętych w Król. Polskiem.

Zajęcie wełny. Wszystkie zapasy wełny owczej zostały zajęte dla potrzeb c. i k. Zarządu wojskowego a wszelkie inne rozporządzenia przez właściciela są wzbronione. Odnośną wełnę zbiorą i zakupią osoby upoważnione do skupywania wełny, przydzielone wojskowemu Jenerał-gubernatorstwu, przyjętą wełnę pokwitują według wagi, jakości i ceny szacunkowej a wystawione kwity będą zrealizowane w najbliższej Kasie obwodowej. Posyłki wełny nadane nie przez upoważnionych do skupu wełny mogą być wysyłane jedynie pod adresem Francesca Parisi, Wiedeń, Matzleinsdorf na ręce komisji c. i k. Ministerstwa wojny dla odbioru wełny z wyłączeniem wszelkich innych adresatów.

Ubezpieczenie. Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń od gradu „Ceres“ w Warszawie otwiera na czas sezonowy sekcję w obrębie Woj. Gen. Gub. z siedzibą w Lublinie.

Towarzystwo przemysłowców. „Towarzystwu przemysłowców Królestwa Polskiego“ w Warszawie zezwolono na otwarcie filii w obrębie Woj. Gen. Gubernii z siedzibą w Lublinie.

Zakazy wywozu obcych państw.

NIEMCY: Gwoździe do obuwia górskiego (Rozp. z d. 26 marca 1916); guziki ze skorupy orzechowej Nr. 646 tar. cel. (Urz. ogł. z 27. marca 1916); korki i artykuły korkowe Nr. 635—637 tar. cel., jak drzewo — odpadki i zatyczki korkowe (Nr. 90a, 90b i 638b stat. wykazu towar.); kamienie szlifierskie wszelkiego rodzaju; instrumenty miernicze dla celów geodetycznych, trygonometrycznych, wogóle należące do dziedziny miernictwa wojennego; żywica węgla kamiennego (Rozp. z 2. kwietnia 1916 oparte na rozp. z dnia 31. lipca 1914).

TURCYA: Wosk — aż do odwołania (Rozp. z 30. marca 1916); blacha, naczynia i beczki blaszane, deki i tkaniny z juty (Bagging), (Orzec. min. z 2. kwietnia 1916).

DANIA: Wosk, smary i tłuszcze do czyszczenia skór, pomady i smary do czyszczenia metali jakoteż surowe służące do sporządzenia tychże, parafina, cerezyna, terpentyna, wosk karnauba, wosk japoński i żołądki cielęce. (Rozp. min. sprawiedl. z 3 kwietnia 1916).

NIDERLANDY: Bawełna we wszelkiej postaci (Orzec. z dnia 1. kwietnia 1916); ruda cynkowa i tlenek cynkowy, pomarańcze i mandaryny (Orzec. z dnia 31. marca 1916).

NORWEGIA: Tran wielorybi. (Okólnik depart. spr. zagr. z 23. marca 1916).

SZWECYA: Drzewo użytkowe, nieobrobione, ciosane lub piłowane artykuły drzewne z buku, wodorotlenek potasowy i wodorotlenek sodowy, w stanie stałym lub płynnym, węglan potasowy i węglan sodowy, krystaliczny lub farby ziemne, wyjąwszy kredy palone, mielone lub zalewane, suszone lub w formie ciasta, węglan ołowiu, tlenek cynkowy, siarczek cynkowy, biel borowa, minium, cynober, ultramaryna, farby kobaltu i mineralne. („Konsul. koresp.“ Sztokholm, 15 kwietnia 1916).

SZWAJCARYA: Czekolada (Rozp. z 27. marca 1916); nici w opakowaniach wszelkiego rodzaju jak w szpulkach, kłębkach, wiązankach itp. o ile ciężar pojedynczej sztuki przenosi 50 g.

Einfuhrverbote fremder Staaten.

GROSSBRITANNIEN UND IRLAND: Körbe und Korbwaren (ausgenommen solche aus Bambus), Zement, Porzellan, Steingut und Töpferwaren, Baumwollgarne, Baumwollgewebe und Baumwollwaren aller Art, mit Ausnahme von Strumpfwaren und Spitzen, Messerschmiedewaren, fette Säuren, Möbel, Tischlerwaren und andere Holzwaren, ausgenommen lackierte Gegenstände, Eisenwaren und Hohlglas, Oeltuch, Seife, Spielzeug, Spiele und Spielkarten, Holz der Buche, Birke, Ulme und Eiche, Wollwaren aller Art, ausgenommen Garne. (Proklam. vom 30. März 1916.)

Zakazy przywozu obcych państw.

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA: Kosze i wyroby koszykarskie (z wyjątkiem wyrobów z bambusu), cement, porcelana, kamionka i wyroby garncarskie, nici- tkaniny i wszelkiego rodzaju wyroby bawełniane z wyjątkiem pończoch i koronek, wyroby nożownicze, tłuste kwasy, meble, towary drzewne, stolarskie z wyjątkiem przedmiotów lakierowanych, wyroby żelazne i soczewki puste, oleje, mydło, zabawki, gry i karty do gry, drzewa bukowe, brzoźowe, brzoźtowe i dębowe, wyroby wełniane z wyjątkiem nici. (Proklam. z 30. marca 1916.)

Aufhebung von Ausfuhrverboten.

NIEDERLANDE: Alle Sorten Schnittbohnen, Spersiebohnen, Heinrichs - Riesenbohnen, Blumenkohl und Möhren. (Verordnung der Minist. für Landw., Industrie und Handel vom 8. April 1916.)

Uchylenie zakazów wywozu.

NIDERLANDY: Wszelkiego rodzaju fasole, fasolki szparagowe, wielki groch Henryka, kalarepy i marchewki. (Rozp. minist. rolnictwa, przem. i handlu z 8. kwietnia 1916.)

Inkasso der österreichischen u. ungarischen Forderungen im kaiserl. Deutschen General-Gouvernement Warschau.

Die Deutsche Amtliche Handelsstelle befasst sich mit der Einziehung von Forderungen österr.-ung. Gläubiger im deutschen Okkupationsgebiete gegen 20 Mk. Einschreibgebühr und eine Vergütung von 1% der eingezogenen Beträge (ausschliesslich barer Auslagen). Die Mindestgebühr für den einzelnen Auftrag beträgt 5 Mk.

Ściąganie austro-węg. wierzytelności w niemieckim Generalnem Gubernatorstwie w Warszawie.

Niemieckie urzędowe biuro handlowe zajmuje się ściąganiem wierzytelności austro-węg. poddanych w niemieckich obszarach zajętych, za złożeniem wpisowego w kwocie 20 marek i zapłatą 1% ściąganej kwoty oprócz wydatków w gotówce. Najmniejsza należność za poszczególne zlecenie wynosi jednak 5 marek.

Firmeneinsicht.

Oesterreichische und ungarische Firmen können bei der k. u. k. Warenverkehrszentrale in die Liste der im k. u. k. Okkupationsgebiete Polens befindlichen Firmen Einsicht nehmen.

Wgląd do spisu firm.

Firmy austriackie i węgierskie mogą uzyskać dostęp do znajdującego się w c. i k. Zarządzie obrotu towarowego spisu firm istniejących w c. i k. obszarach zajętych Królestwa Polskiego.

ADRESSEN — ADRESY

K. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa 1, Telefon 3582. Empfangstunden 9¹/₂—12¹/₂ vorm., ausgenommen Sonn- und Feiertage.

K. u. k. Auskunftstelle Krakau, Hauptring 19. Telefon 3538.

K. u. k. Auskunftstelle Piotrków, (Gebäude des k. u. k. Kreiskommandos), Telefon durch Anruf.

K. u. k. Auskunftstelle Rzeszów, Słowackiego 6, Telefon 103.

K. u. k. Auskunftstelle Lemberg, Akademicka 17, Telefon 442.

C. i k. Zarząd obrotu towarowego Kraków, ul. Długa 1, Telefon 3582. Godziny urzędowe od godz. 9¹/₂ 12¹/₂ przedpoł., z wyjątkiem niedziel i świąt.

C. i k. Urząd wywiadowczy Kraków, Rynek gł. 19, Telefon 3538.

C. i k. Urząd wywiadowczy Piotrków, budynek c. i k. Komendy obwodowej, Telefon za zgłoszeniem.

C. i k. Urząd wywiadowczy Rzeszów, ul. Słowackiego 6, Telefon 103.

C. i k. Urząd wywiadowczy Lwów, ul. Akademicka 17, Telefon 442.

Welt-Ausstellung Paris 1900
Goldene Medaille.

Wystawa Światowa Paryż 1900
Złoty medal.

Spezial-Fabrik für Herren- und Damen - Kragen u. Manchetten ; Specjalna fabryka damskich i męskich kołnierzy i mankietów

Kettenmarke

F. PETER'S NACHFOLGER
WIEN VII/3, NEUSTIFTGASSE 73/75.

Bandagen für Leisten-, Hoden-, Schenkel-, Bauch-, und Nabelbrüche. Preisliste gratis.

M. L. POLACZEK, Sambor 19.

Bandaże na przepuklinę w pachwinie, jądrach, brzuchu i pępku. Cenniki wysyła darmo.

Wyrób tablic szkolnych, zwykłych i mechanicznych, rozmaitych systemów, z drzewa i z masy linolejno-papierowej, Liczydeł oraz specjalnego lakieru matowego do tablic szkolnych i farb do liniatury.

Cenniki i kosztorysy bezpłatnie.

233

Mieczysław Polaczek w Samborze (Galicya).

Böhmische Hopfen

Saazer und Auschaer Provenienz in Ballen, Ballots oder Büchsen

liefern

Chmielu czeskiego

proweniencyi: Saaz i Auscha w balach, balotach i puszkach

dostarczają

BENJAMIN SCHWARZ & SÖHNE

Hopfenhandlung in Auscha

(Gegr. 1830).

Skład chmielu w Auscha

(Założ. 1830).

226

GEGRÜNDET 1833

JOSEF GRÜLLEMAYER

ROK ZAŁOŻENIA 1833

K. u. k. Hof- & Landesbefugte Metall-Bronze-warenfabrik, Metall-, Zink & Eisengiesserei, Wien XVI., Friedrich Kaisergasse 61.

Erzeugt Beschläge für Bauten, Waggonen & Schiffe in allen Metallen, wie Messing, Rotguss, Nickelbronze etc, desgleichen in allen chemischen Färbungen in einfacher bis zur feinsten Ausführung.

Auf Wunsch diene mit illustriertem Kataloge nebst Preisliste.

207

C. i k. uprzyw. fabryka towarów brązowo-metalowych, odlewnia metali, cynku i żelaza

Wiedeń XVI., Friedrich Kaisergasse 61.

Wyrabia okucia budowlane, dla wagonów i okrętów ze wszystkich metali jak: mosiądzu, żelaziaka czerwonego, brązu niklowanego itd., tudzież we wszystkich chemicznych kolorach od pojedynczych do najwykwintniejszych.

Na żądanie służę ilustrowanym katalogiem wraz z cenami.

62

Neueste

63

patriotische Ringe,

Abhänger sowie sämtliche Silber-Bijouterien-waren als auch Lederketten u. Leder-Uhren-armbänder bei

MICHAEL FIGDOR
WIEN, II., REMBRANDSTRASSE 36.

Illustrierte Preisliste gratis.

232

Najnowsze

pierścienie patryotyczne,

wisiorki, jakoteż biżuteria srebrna oraz futerały na zegarki i łańcuszki skórzane.

Ilustrowane cenniki darmo.

43

66

99

SEIDENWAREN, BÄNDER, TÜCHER, PELÜCHE, SAMMTE

BEI

S. KARY & Co.

K. K. HOF-LIEFERANT • GEGRÜNDET 1864.

WIEN I., LUGECK 4

EIGENE FABRIKATION.

TOWARY JEDWABNE, WSTĄŻKI, SZALE, PLUSZE, AKSAMITY

DOSTARCZA

S. KARY & Co.

C. K. DOSTAWCA NADWORN. - ROK ZAŁOŻENIA 1864.

WIEN I., LUGECK 4.

WYRÓB WŁASNY.

229

ERSTKLASSIGES FABRIKAT
in Herren-, Damen-, Mädchen- u. Kinder-

SCHUHEN

liefert die

SCHUHFABRIK

Peter Kozina & Co. G. m. b. H. in Laibach (Krain)

Verlangen Sie Preisliste.

220

Pierwszorzędnego wyrobu
OBUWIA

(męskie, damskie, panieńskie i dziecięce)

dostarcza

FABRYKA OBUWIA

Peter Kozina & Co. G. m. b. H. in Laibach (Krain)

Proszę żądać cennika.

147

Oesterreichischer Verein
für chemische u. metallurgische Produktion

Wien I., Schenkenstrasse 8-10..

**Fabriken in Aussig, Hruschau, Ebensee,
Kralup, Maros-Ujvár, Nestomitz.**

Aetzkali, Aetzkalklauge, Ameisensäure, Antichlor, koh-
lens. Baryt, Benzoessäure, benzoesaures Natron, Blank-
fix, Calcin (Enthaarungsmittel), Chlor flüssig, Chlor-
barium, Chlorkalk, Chlorkalzium, Chlorschwefel, Chlor-
zinklauge, künstl. Düngemittel, Eisenvitriol, Fluor-
präparate (Kieselfluornatrium, Fluornatrium, Fluat)
Flussäure, Glaubersalz kalz. und krist., chloresäures
und übermangansaures Kali, Kalziumsulfhydrat, Kry-
olith, Kupfervitriol, Natriumbisulfat, (Weinsteinpräpa-
rat), Natriumbisulfid, Natriummetall, Natriumperborat,
Natriumsulfid, Natriumsuperoxyd, Oleum, Salmiakgeist,
Salz-, Salpeter- und Schwefelsäure in allen Gradationen
technisch und chemisch rein, Schwefelnatrium, Wasser-
stoffsuperoxyd Zinksulfidweiss (Lithopone), Zinksul-
fidfarben, Eisenrot und Schwarzfarben;

**Ton-, Schamotte- und Quarzgutwaren für
die chemische Industrie.**

Związek austriacki
produkcyi chemiczno-metalurgicznej

Wiedeń I., Schenkenstrasse 8-10.

**Fabryki w Osieku, Hruszowie, Ebensee,
Kralupie, Maros-Ujvár i Nestomicach.**

Ług żrący krystaliczny i płynny, kwas mrówkowy,
antichlor, węglan bazytu, kwas będzwinowy, będzwi-
nian sodu, Blanfix, Calcin (środek epilacyjny) i płynny
chlor, chlorale baru, wapno chlorowe, chlorale wapna,
wątroba siarczana, ług chloro-cynkowy, sztuczne na-
wozy, witriol żelaza. przetwory fluoru (fluoro-krzemek
sodu, fluorek sodu, fluaty) kwas fluorowy płynny, sól
glanberska, kalcynowany i krystaliczny chlorek i nad-
monganian potasu, siarkowodór wapna, kryolit, witriol
miedzi, dwusiarkan sodu, (preparat winianu potaso-
wego) dwusiarek sodu, sól metaliczny, dwuboran
sodu, siarczek sodu, dwutlenek sodu, oleum, amoniak,
kwasy: solny, azotowy i siarkowy we wszystkich
zgęszczeniach technicznie i chemicznie czyste, siarkan
sodowy, dwutlenek wodoru (woda utleniona) biel
siarkano-cynkowa (lithopon) barwniki siarkano-cyn-
kowe, czerwien rdzawa i farby czarne.

**Wyroby z gliny, szamotu i sztucznego kwar-
cytu dla celów przemysłu chemicznego.**

Handels- u. Kommissionshaus für Export & Import | **Dom komisowo-handlowy dla eksportu i importu**
H. MITELMAN, NOWORADOMSK

Export und Import aller Bedarfsartikel aus und nach dem
k. u. k. oesterreichisch ungarischen Okkupationsgebiete in
Polen für eigene und fremde Rechnung. — Übernimmt Ver-
tretungen von erstklassigen Häusern, besorgt verlässlich
Kommissionen und Inkasso zu kulantesten Bedingungen.

201

Erstklassige Referenzen.

Telegrammadresse: Mitelmann, Noworadomsk.

Eksport i import wszelkich towarów, z i do c. i. k. terenów
okupowanych w Polsce, załatwia na rachunek własny
i przyjmuje w komis. — Zastępuje pierwszorzędne przed-
sięwzięcia i załatwia komis i inkasso pod najdogodniej-
szymi warunkami.

Pierwszorzędne polecenia.

Adres telegraficzny: Mitelmann, Noworadomsk.

Enorme Gewinnchancen! | Znaczne widoki wygrania!

Kronen **1,000.000** Koron
Eine Million **1,000.000** Jeden Milion

ist der grösstmögliche Gewinn in der
6 öst. k. k. Klassenlotterie

jest największą możliwą wygraną na
6 austr. c. k. loteryi klasowej

die Geschäftsstelle der k. k. öst. Klassenlotterie

Zastępstwo c. k. austr. Loteryj klasowych

ALBERT BAUER, WIEN I. RIEMERGASSE 4

empfiehlt ihre vom Glücke besonders begünstigte

KLASSENLOSE

Ziehung 1 Klasse schon am 14 Juni 1916

Jedes zweite Los gewinnt!

poleca swoje przez szczęście szczególnie wybrane

LOS Y KLASOWE

Ciągnięcie 1 klasy już 14 czerwca 1916

Co drugi los wygrywa!

235

Bei der am 14 März stattgefundenen Ziehung 4 Klasse 5 Lotterie entfiel der Haupttreffer von 100.000 K auf das von unserer Geschäftsstelle verkaufte Los Nr. 4456. Da Vorrat gering, Nachfrage riesig gross, erbitten Bestellungen **sofort**. Dieselben werden solange der Vorrat reicht, der Reihe nach ausgeführt.

Przy ciagnieniu 4 klasy 5 loteryi w dniu 14 marca padła główna wygrana 100.000 K na zakupiony w naszym kantorze los Nr. 4457. Ponieważ mamy tylko mały zapas a popyt ogromny, proszę o **natychmiastowe** zamówienia. Uskutecznia się jak długo zapas starczy, według porządku nadejścia.

PREISE DER LOSE PER KLASSE: 1
CENY LOSU OD KLASY:

$\frac{1}{8} = 5 \text{ K}$, $\frac{1}{4} = 10 \text{ K}$, $\frac{1}{2} = 20 \text{ K}$, $\frac{1}{1} = 40 \text{ K}$.

In der 6 Lotterie kommen, nebst tausenden Gewinnen von 400—2000 K folgende Haupttreffer zur Auslosung:

**Grösster Gewinn im Glücksfall
Eine Million 1,000.000**

W 6 loteryi będą wylosowane obok tysięcy wygranych od 400—2000 K następujące główne wygrane:

**Największa wygrana w pomyślnym wypadku
Jeden Milion 1,000,000**

115.000 Lose — 57.500 Gewinne und 1 Prämie im Gesamtbetrage von K 16.003.800, die vollständig gebühren- und abzugsfrei in barem Gelde ausbezahlt werden.

1	Prämie zu	700000
1	Gewinn „	300000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
2	„ „	50000
3	„ „	40000
3	„ „	30000
2	„ „	25000
12	„ „	20000
40	„ „	10000
50	„ „	5000

115.000 Lose — 57.500 Gewinne und 1 Prämie im Gesamtbetrage von K 16.003.800, die vollständig gebühren- und abzugsfrei in barem Gelde ausbezahlt werden.

Bestellschein: Ausschneiden, deutlich ausfüllen und sofort einsenden!

Zamówienie: Wyciąć, wyraźnie wypełnić i natychmiast wysłać!

Die Geschäftsstelle ALBERT BAUER, Wien I. Riemergasse 4.

Senden Sie mir zur 1 Klasse der 6 Klassenlotterie nebst amtlichen Spielplan und Posterlagschein zur Einzahlung des Betrages.

Ganze Originallose zu K 40

Viertel Originallose zu K 10

Halbe

„ „ 20

Achtel

„ „ 5

Datum .....

Bitte genau und deutlich zu schreiben.

Name: .....

Genaue Adresse: .....

Für Polen, Galizien und die Bukowina liefert
Grubenschienen, Weichen, Drehschei-
ben, Muldenkippwagen, Holztransport-
wagen, Lokomotiven, etc.

die Firma

Julius Weiss

Repräsentationsbureau

Roessemann & Kühnemann

Lemberg, Graf Potockigasse 26,
Wien I, Graben 29a Trattnerhof.

Dla Królestwa, Galicyi i Bukowiny dostarcza
szyn, tarcz obrotowych, wózków do
przewozu ziemi, kamienia itp., loko-
tyw oraz wszelkich narzędzi roboczych

firma

Juliusz Weiss

biuro reprezentacyjne

Roessemann & Kühnemann

Lwów, ul. Potockiego I. 26,
Wiedeń I, Graben 29a Trattnerhof.

141-I

Wir liefern
Automatische Hosenkнопfe
zum Durchstechen

„Tari“, „Lord“, „Cosmos“, „Otello“.

Zink hosenknöpfe
und anderen

Heeresbedarf wie:

Offiziersknöpfe. - Pat.
Manteldurchsteckknö-
pfe für Offiziere und
Mannschaft. - Brustab-
zeichen. - Mil. Gürtel-
schliessen. Militär Kap-
penröschen. - Mil. Legi-
timationskapseln. - Zelt-
ösen. - Handschuh- und
Annähdrukknöpfe. - Ha-
ken u. Augen. Nadlerwa-
ren aller Art etc.

Verlangen Sie bemustertes Angebot.

Dostarczamy
Automatyczne guziki do spodni
(po przekuwaniu)

„Tari“, „Lord“, „Cosmos“, „Otello“.

Guziki cynkowe
i inne

przybory dla armii jak:

Guziki oficerskie. - Pat.
guziki do płaszczy dla
oficerów i szeregowców.
Odznaki. - Wojsk. kupie.
Wojskowe różyczki do
czapek. - Wojskowe kap-
sle legitymacyjne. - Kap-
sle do namiotów. - Zatrza-
ski do rękawiczek i do
przyszywania. - Karabin-
ki i oczka. - Wyroby igiel-
nicze wszelkiego rodz.
Proszę żądać wzorów i cen.

Waldes & Co Waldes i Ska

Grösste Druckknopf-Fabrikanten der Welt

Prag - Wrschowitz

Dresden - Warschau

Najwięksi fabrykanci

zatrzaśki na świecie

Praga - Wrszawie

Drezno - Warszawa

Niederlage: Wien I, Wipplingerstr. 17. Skład: Wiedeń I, Wipplingerstr. 17.

**Für den Wiederaufbau der
zerstörten Ortschaften.**

Als die beste Dachdeckung offerieren wir:

**ASBEST-ZEMENT-
Dachplatten**

„WIEK“

dauerhaft und gegen jede Witterung wi-
derstandsfähig. Lieferbar prompt in jeder
gewünschten Menge direkt ab Fabrik.

Asbest-Zement-Werke „WIEK“
Ogrodzieniec, Kreis Olkusz.

Vertreter werden gesucht!

**Dla odbudowy zniszczonych
miejscowości.**

polecamy jako najlepsze pokrycie dachów

**Asbestowo-cementowe
dachówki (płyty łupkowe)**

„WIEK“

odznaczające się trwałością i odpornością na
wszelkie zmiany temperatury i na działanie
zjawisk atmosferycznych. Dostawa natychmia-
stowa w każdej ilości bezpośrednio z fabryki.

Asbestowo-cementowe zakłady „WIEK“
w Ogrodzieńcu, Powiat Olkusi.

Poszukuje się zastępców!

Die Handels- u. Gewerbekammer in Wien I., Stubenring 10,

erteilt allen Kaufleuten aus dem
Okkupationsgebiet unentgeltlich
Auskünfte über Zölle, Ausfuhrver-
bote u. Bezugsquellen oesterrei-
chischer Erzeugnisse.

== Bureaustunden: 9-6 Uhr. ==

Telegrammadresse: Hagekammer.
Telephon 20494, 20495, 20496.

Izba Handlowa i Przemysłowa w Wiedniu I., Stubenring 10,

udziela wszystkim kupcom z ob-
szaru okupowanego bezpłatnych
wiadomości o cłach, zakazach wy-
wozu, źródłach zakupna wyrobów
:: austriackich. ::

== Godziny urzędowe: 9-6. ==

Adres telegraficzny: Hagekammer.
Telefon 20494, 20495, 20496.

239

Gemeinsame Filiale
der Kais. Kön. privilegierten
Österreichischen Länderbank
und Ungarischen Escompte-
u. Wechsel-Bank für Polen
Dąbrowa (Polen)

Telegramm Adresse:
Länderbank, Dąbrowa Polen

Bank- und Warenabteilung

Waren Einfuhr   Waren Ausfuhr

Filia wspólna
Ces. Król. Uprzyw.

Austriackiego Länderbanku
i Węgierskiego Banku Eskonto-
wego i Wymennego dla Polski
Dąbrowa (Polska)

Adres telegraficzny:
Länderbank, Dąbrowa Polen

Oddział bankowy i towarowy

Przywóz towarów   Wywóz towarów

Feinstes u. Ausgiebigstes **Waschblau** u. **Kalkblau** für Wäsche u. Kalk

— liefert —

Najlepszej i najwydatniejszej farbki niebieskiej do bielizny i błękitu wapiennego do wapna

— dostarcza —

CH. PERLMUTTER

Ultramarinfabrik   Fabryka ultramaryny
Lemberg, Sonengasse 12.   Lwów, ul. Słoneczna 12.

238

Max Kohn & Co., Wien I.

Salvatorgasse 6 und 8.

Grosse Auswahl in Wäschestickereien, Wäschebesätzen, Knöpfen, Seiden- u. Samtbändern, Seidenwaren, Spitzen und Posamenten, Neuheiten von Damenputzartikeln.

Wielki wybór przybrań do bielizny, wstawek, guzików, wstążek jedwabnych i aksamitnych, koronek i wyrobów szmuklerskich. Nowości w strojach damskich. 98

E. Friedl & Co., Wien, IX/2,
Hernalsergürtel Nr. 32

Telephon 17.755

Telefon 17.775

Glaser- u. Werkzeugdiamanten für alle Industriezwecke, Drehdiamanten f. Schmirgelscheiben u. Kalandermalzen. Diamanten zum Schneiden von Fliesen und Kacheln. Glasrund- u. Ovalschneidemaschinen für Optiker sowie alle Bedarfsartikel und praktische Werkzeuge für Glaser.

Hauptkatalog mit 500 Abbildungen gratis.

Dyamenty dla szklarzy i do narzędzi, dla celów przemysłowych, dyamenty do krążków szmerglowych i wałców kalandrowych, dyamenty do przecinania flizów i kaflów. Maszyny do cięcia okrągłego i owalnego dla optyków jakoteż wszelkie praktyczne przyrządy dla szklarzy.

Katalog główny z 500 rycinami darmo.

SCHUHE
in allen Ausführungen sofort greifbare Lagerware

OBUIE
w rozmaitem wykonaniu towar na składzie natychmiast do wzięcia

Fischer & Co.

Schuhwaren — Skład obuwia
Wien (Wiedeń) VII. Zieglergasse 54.

205

REIHER, BLUMEN
UND FEDERN IN
GROSSER AUSWAHL
STETS LAGERND
bei

CZAPLE PIÓRA,
KWIATY I PIÓRA
W WIELKIM WYBORZE ZAWSZE
NA SKŁADZIE
u firmy

RUDOLF FISCHER
WIEN VII. KIRCHENGASSE 13.

205

Stukkateur-, Bildhauer-, Alabaster-, Modell- u. Formgipse, ferner Rohgipse und Düngergipse,

empfiehlt

die Verkaufsstelle der berühmten Egereser Gipswerke

Egereser Gipsverkaufs A. G.
Budapest V, Bálvány u. 4.

Gips sztukaterski, rzeźbiarski, alabastrowy, gips do modelowania i do form, gips surowy i nawozowy

poleca Biuro sprzedaży słynnych fabryk gipsu w Egeres

Egereser Gipsverkaufs A. G.
Budapest V, Bálvány u. 4. 112

H. EISEN & Co
KRAKAU

Import sämtlicher Spezerei-Waren und Delikatessen

aus den neutralen Staaten, wie auch verschiedener Mineralöle, Seife, Petroleum, Zucker, etc.

H. EISEN i SKA
KRAKÓW

Import wszelkiego gatunku towarów korzennych

i delikatesów z państw neutralnych, tudzież różnego gatunku olejów mineralnych, mydła, nafty, cukru i t. d.

215

S. ARMBRUSTER, WIEN IX, PORZELLANGASSE 4-6.

K. u. k. Hofwagenfabrik
Luxus-, Land-, Gebrauchs- und Sanitätswagen,
Karosserien für Automobile.

C. i k. nadworna fabryka pojazdów
zbytkowych, wiejskich, użytkowych i sanitarnych.
Karocze dla samochodów.

145

ZIEGELEIMASCHINEN — vollständige Ziegelei-Anlagen
STEINBRECHER — vollständige Schotteranlagen in ortsfester und
fahrbarer Anordnung
TRANSPORT-ANLAGEN zur Massenbeförderung, in
moderner und betriebssicherer Bauart.

Ludwig Hinterschweiger, Adolf Bleichert & Co. Ges. m. b. H.
in Lichtenegg bei Wels, Oberösterreich.

MASZYNY DLA CEGIELN, całkowite urządzenia cegielń,
ŁAMACZE KAMIENI, całkowite urządzenie do szutrowania zastoso-
wane do ruchu stałego i przenośnego

INSTALACYE TRANSPORTOWE dla masowych ekspedycji
w budowie nowoczesnej, dającej gwarancję bezpieczeństwa.

209

Maschinenfabrik und Eisengiesserei | Fabryka maszyn i Odlewnia żelaza

M. FISCHER, EGER (Böhmen) (Czechy)

liefert in anerkannt solider Ausführung, Göpel, Vorgelege, Futterberei-
tungsmaschinen, Dreschgarnituren u. alle Arten von landwirtschaftlichen
Maschinen. | dostarcza znane z dobroci kieraty,
przystawki do kieratów, maszyny do
przyrządzania paszy, młocarnie
i wszelkiego rodzaju maszyny rolnicze.

Verlangen Sie die neuesten Prospekt e P. O.
welche kostenlos zugesandt werden.

Proszę żądać najnow-
szych prospektów P. O.
które wysła się bez-
płatnie.

231

Actien Gesellschaft der **AUSTRIA** Akcyjne towarzystwo
 Emaillirwerke u. Metallwarenfabriken fabryk emaliowych i metalowych
 CENTRALBUREAU: **WIEN IX/1, LICHTENSTEINSTRASSE 22**
 BIURO CENTRALNE:
 Fabriken: — Fabryki: **BRÜNN** (Mähren), **KNITTELFELD** (Steiermark), **BRUX** (Böhmen)
 Modernste Einrichtungen. Arbeiteranzahl 4300. Najnowocześniejsze urządzenia. 4300 robotników.
 Telephon: Wien 13.639—20.228. Telefon: Wien 13.639—20.228.
 Neu errichtet: Nowo urządzone
 Ständige Auskunftstelle für alle Fragen der Kehrlichtbeseitigung. Stałe biuro informacyjne dla usuwania odpadków i śmieci.
 Erzeugnisse: Rohe, emaillierte, verzinnte Kochgeschirre aller Art, verzinkte Artikel u. Militär-Artikel. Wyroby: Zwyczajne emaliowane, cynowane naczynia do gotowania i wszelkiego rodzaju artykuły ocynkowane i artykuły wojskowe.
 225

**WERKZEUG - RÖHREN
 KÜCHENGESCHIRR - BAU-
 :: BESCHLÄGE ::**

LIEFERT DIE SPECIALFIRMA

**NARZĘDZIA-RURY
 NACZYNIA KUCHENNE
 :: OKUCIA BUDOWLANE ::**

DOSTARCZA WYŁĄCZNIE

89

P R A G 142-I. V. J. R O T T
ÄLTESTES & SOLIDESTES GESCHÄFT IN BÖHMEN.

Den K. u. K. Kreis-, Bezirks- u. Gendarmerie-Kommanden sowie allen K. u. K. Ämtern im Okkupationsgebiet, wird der original Pat. **Wiener „Ideal“ Vervielfältiger mit der Glasplatte** angelegentlichst empfohlen!
 Ermöglicht eine **unbegrenzte Anzahl** licht- und wasserfester dokumentfähigen tiefschwarzer Abzüge! kein Rad, keine Masse, das einfachste, sicherste Verfahren zur Herstellung von Handschriften, Noten, Schreibmaschinen-Schrift, **das Neueste, das Beste, unabnützlich!** Bitte Prospekte und Musterabzüge einzuholen von

Vervielfältigungs-Apparate
 Bauanstalt

M. E. WIENER

Zakład budowy aparatów
 do powielania

WIEN XXII/3 FRAUENGASSE 2.
 Durchwegs vaterländisches Erzeugniss!
 Kontrahent der Gemeinde Wien. Heeres-Lieferant!

C. i k. komendom okręgowym, powiatowym jakoteż wszystkim c. i k. żandarmerijom w obszarze okupacyjnym poleca się jak najgoręcej **oryg. pat. Wiedeński powielacz „Ideal“ z płytą szklaną!** skutecznie on **nieograniczoną** ilość odbić o zdolności dokumentowej, wytrzymałych na światło i wodę! Żadnego koła, żadnej masy, najprostszy i najpewniejszy sposób do wykonywania rękopisów, nut, pismo maszynowe. **Najnowszy, najlepszy, niezniszczalny!** Proszę żądać prospektów i wzorów od firmy

WIEN XXII/3 FRAUENGASSE 2.
 Wyłącznie krajowy wyrób!
 Dostawca gminy miasta Wiednia. Dostawca wojskowy.

217

Seilerwaren, aller Art, Gurten,
 Bindfaden, Schnüre, Säcke,
 Segelleinen, etc.

liefern in vorzüglicher Qualität

Towary powroźnicze wszelkiego rodzaju, gurty, sznurki, sznury, wory, płachty żaglowe itd. dostarczają w wyborowym gatunku

„Gebrüder Deutsch, Bielitz, Oesterr. Schles.“

146

JAC. RIPPER, Wien II. Ferdinandstrasse 25.

Fabrik Ätherischer Öle, Essenzen u. giftfreier Farben empfiehlt seine Spezialitäten zur **Erzeugung von Rum**, verschiedener **Liqueure**, wie auch **Fruchtessenzen-Extrakte und Äther** für Kanditen, Sodawasser und Limonaden.

227

Generalvertretung und Commissionslager:
Ch. Perlmutter, Lemberg, Sonnengasse 12.

Fabryka olejów eterycznych, esencyj i nieszkodliwych barwników poleca swe specyalności dla **wyrobu rumu**, rozmaitych **likierów**, jakoteż **esencye owocowe i etery** do wyrobów kandyzowanych, wody sodowej i lemoniad.

Agencya generalna i skład komisowy:
Ch. Perlmutter, Lwów, ul. Słoneczna 12

Ruch towarowy do Królestwa.

Dla przeprowadzenia szybkiej i rzeczowej ekspedycji, oclenia i przeprowadzenia inkasa w obszarach okupowanych Królestwa urządziliśmy **ekspozytury w stacyach granicznych Szczakowa (Granica), Sosnowiec i Rozwadow.**

Specyalne połączenie z Holandją i krajami skandynawskimi.

Informacyi o należytościach przewozowych, cłach, pozwoleniach wywozowych itd. udziela **Główne Biuro we Wiedniu i filie: w Budapeszcie, Tryeście i Bodenbach nad Łabą.**

CARO & JELINEK, Ges. m. b. H. WIEN, I. DEUTSCHMEISTERPL. 4.

Güterverkehr nach Polen.

Behufs rascher und sachgemässer Durchführung von Expeditionen, Verzollungen und Inkassi nach den okkupierten Gebieten **Polens**, haben wir in den Uebergangsstationen **Szczakowa (Granica), Sosnowice und Rozwadow** Exposituren errichtet.

Spezialverkehr von Holland und den skandinavischen Ländern.

Auskünfte über Frachten, Zölle, Ausfuhrbewilligungen und dgl., erteilt die **Zentrale in Wien und die Filialen in Budapest, Triest und Bodenbach a/E.**

204

Anton Rabl's Nachf.

Oswald Röhrer.

Wien, XVIII/1. Theresiengasse 42/44.

Brunnen- & Pumpen- Bauanstalt, Tiefbohrungen.

**Benoidgas - Apparate & - Motore
Benoidgasbeleuchtung für Häuser,
Villen, Güter, Bahnhöfe & Ortschaften.**

228

MUTTONÉ & Co

WIEN III., — MÄHR. OSTRU.

*Sauerstoff/Kohlensäure
Wasserstoff etc.*

*Autogene Schweiss-
und Schneideapparate /
Schweisstäbe — Drähte
und Pulver. / Acetylen-
lampen / Grubenlampen
Glühlampen/Lötlampen*

*Tlen/Kwas węgl./Wo-
dór / Aparaty do cięcia
i spajania samorodnego.*

*Szlaby do spajania,
Druty i proszek/Lampy
acetylenowe Lampy ko-
palniane / Lampy żaro-
we/Lampy do lutowania*

234

ABRAHAM GLASS

Berghüttenprodukte
TRZEBINIA (Gallzien)

Zahlt die besten Preise für
Eisenerze, Eisenschlacken,
Schwefelkiesabbrände, Kno-
chenkohle, und übernimmt
Aufträge für österreichisches
Walzeisen.

236

produkty kopalniańe
TRZEBINIA (Gallcya)

Płaci najwyższe ceny za
rudę i żużle żelazne, odpadki
pirytu, węgiel kostny i przyj-
muje zamówienia na **żelazo**
walcowane.

Schicht^a-Pranie — Wojenne-Pranie

najtańszy, najochronniejszy i najskuteczniejszy sposób prania:

Namocz bieliznę z ekstraktem do prania „**Pochwała gospodyń**“ przez parę godzin albo przez całą noc. Pierz potem jak zwykle dalej. Tylko trochę mydła — najlepiej mydła Schichta, z marką „Jeleń“ — potrzeba, by najśliczniejszą bieliznę otrzymać.

Do nabycia w lepszych handlach.

Zaoszczędza pracę, czas, pieniądze i mydło.

213

Jerzy Schicht, Tow. akc. Aussig, n. Ł. Czechy, Austrya

Fabryki mydła, świec i oliwy.

Największa fabryka w swoim rodzaju na europejskim kontynencie.

JULIUSZ RUETGERS

CHEM. FABRIKEN FÜR TEERPRO-
DUKTEN UND DACHPAPPEN.

WITKOWITZ (Mähren^a)
(Morawy) ANGERN, BOKSANBANYA.

Fabrikation von DACHPAPPEN in
allen Stärken; auch Spezialpap-
pen „ARGOLITH“ und „SUPERIT“
teerfrei und geruchlos. ISOLIER-
PLATTEN, DACHLACK, KARBO-
LINEUM, KARBOLSAURE,
MOTORENBENZOL und andere
Teerprodukte.

CHEM. FABRYKI DLA WYROBÓW
SMOŁOWYCH I PAP DACHOWYCH.

Wyrób pap dachowych we wszyst-
kich grubościach, także papy spe-
cjalne „ARGOLITH“ i „SUPERIT“
bez smoły i zapachu. PŁYTY IZO-
LACYJNE, LAKIER DACHOWY,
KARBOLINEUM, KWAS KAR-
BOLOWY, BENZOL MOTORO-
WY i inne smołowe wyroby,

211